

บทวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างพหุพฤติกรรมเสี่ยงกับทุนชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

วริศรา ธีรภัทรพันธ์*

อาภาพร เผ่าวัฒนา** นฤมล เอี่ยมณีกุล***

บทคัดย่อ

พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นเพิ่มขึ้นและส่วนใหญ่มีมากกว่าหนึ่งพฤติกรรมซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากทุนชีวิตที่ลดลง การศึกษาครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างพหุพฤติกรรมเสี่ยงกับทุนชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดราชบุรีจำนวน 416 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi stage random sampling) รวบรวมข้อมูลโดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและ One Way ANOVA กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงทั้งหมดร้อยละ 61.8 มีพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์เพียงอย่างเดียวมากที่สุดร้อยละ 22.6 พบพหุพฤติกรรมเสี่ยงประกอบด้วย สูบบุหรี่ดื่มแอลกอฮอล์และมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 14.7 ทุนชีวิตโดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลางคือร้อยละ 67.2 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุนชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือด้านพลังสร้างปัญญา รองลงมาคือ พลังชุมชน และพลังเพื่อนและกิจกรรม (ร้อยละ 51.2 ,50.5 และร้อยละ 35.8 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงที่ต่างกันมีทุนชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 5.8, p\text{-value} < 0.001$) นักเรียนที่มีพหุพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ พฤติกรรมเสี่ยงสองชนิดคือดื่มแอลกอฮอล์และมีเพศสัมพันธ์ และนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงสามชนิด คือสูบบุหรี่ ดื่มแอลกอฮอล์และมีเพศสัมพันธ์มีทุนชีวิตด้านพลังตัวตนต่ำกว่านักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) และ นักเรียนที่มีพหุพฤติกรรมเสี่ยงมีทุนชีวิตด้านพลังครอบครัวและพลังสร้างปัญญาดำกว่านักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมเสริมสร้างทุนชีวิตมีความจำเป็นในการป้องกันพหุพฤติกรรมเสี่ยงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

คำสำคัญ: พหุพฤติกรรมเสี่ยง/ทุนชีวิต / นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ นักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

*นักศึกษาลัทธิสุทธพทยาลบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

**ผู้รับผิดชอบหลัก รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล